

JAAR VERSLAG 2010

MAATSCHAPPIJ

TOEKOMST

VERBINDEN

KETENPARTNERS

Uitgave

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant
Middenweg 38
4782 PM Moerdijk

Postbus 72
4780 AB Moerdijk

T (0168) 38 20 60
F (0168) 38 20 61
info@snb.nl
www.snb.nl

Vormgeving

Talent Communicatie,
Utrecht/Etten-Leur

Fotografie

Frank Poppelaars Fotografie,
Breda

Druk

OCC dehoog, Oosterhout

JAAR VERSLAG 2010

1. EEN STERKE SCHAKEL	4
2. SNB IN CIJFERS	6
3. VERBINDING MET DE MAATSCHAPPIJ	10
4. VERBINDING MET KETENPARTNERS	16
5. VERBINDING MET DE TOEKOMST	22

EEN STERKE SCHAKEL

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) verwerkt communaal zuiveringslib. Wij streven ernaar een sterke schakel te zijn in een afvalwaterketen die steeds duurzamer wordt ingericht. SNB besteedt daarom veel aandacht aan een verantwoorde afzet van reststoffen, het terugwinnen van energie en het hergebruik van nutriënten. Verbinding is daarvoor de sleutel.

In de strategische visie van SNB staat optimalisatie van de totale afvalwaterketen centraal. Met de afvalwaterketen bedoelen we de gehele route van rioolwater via de zuiveringsinstallaties naar oppervlaktewater én naar reststoffen. SNB vervult daarin een adviserende rol naar de waterschappen. Wij vinden het belangrijk dat de waterschappen en SNB hun beleid zo goed mogelijk op elkaar afstemmen. Veranderingen in waterzuivering hebben immers een direct effect op de processen bij SNB. Die verbinding met de afvalwaterketen geeft aan welke rol SNB binnen maar ook buiten die keten wil vervullen. SNB voelt zich immers ook nadrukkelijk verbonden met de maatschappij. De ontwikkelingen binnen de afvalwaterketen hebben een grote invloed op mens en milieu. Juist door krachten en kennis te bundelen, kunnen we de afvalwaterketen over de hele breedte zo optimaal mogelijk inrichten. Voor nu én voor de toekomst.

“WE MAKEN IN HOOG TEMPO DE OMSLAG VAN INSTALLATIE-BEHEERDER NAAR EEN BETROKKEN KETENSPELER”

SNB kijkt in veel opzichten terug op een boeiend jaar. Een jaar dat werd opgeluisterd door het bereiken van diverse mijlpalen. Zo werd het ondernemingsplan 2010 – 2015 definitief, het ondernemingsplan 2011 kreeg vorm en al vroeg in het jaar noteerde de slibteller de 5 miljoenste ton verwerkt slib sinds de ingebruikname van de slibverbrandingsinstallatie in 1997. En dat zonder ooit een vrachtwagen slib te hebben moeten weigeren. Een prestatie waar we best een beetje trots op zijn.

Met een nieuw strategisch plan gaat SNB een duidelijk nieuwe koers varen. Voorheen beschouwden we onszelf voornamelijk als een installatiebeheerder en een eindstation voor zuiveringsslib. Afvalwaterzuivering stopte bij SNB. Inmiddels maken we in hoog tempo de omslag naar een ketenspeler die betrokken en proactief meedenkt over ontwikkelingen en veranderingen in de afvalwaterketen. Daarbij zijn wij ook niet langer een eindstation, maar denken we samen met de ketenpartners zorgvuldig na over de afzet en het hergebruik van de reststoffen die na slibverbranding overblijven. Ook in 2010 hebben we met succes initiatieven ontplooid en nagedacht over mogelijkheden om de relatief hoge concentraties fosfaat in de slibverbrandingsassen terug te winnen. De samenwerking met de spelers stroomopwaarts en stroomafwaarts in de keten en de aandacht daarbij voor mens, milieu en de toekomst leidden als vanzelfsprekend naar het gekozen thema van dit jaarverslag: verbinding.

De focus op duurzaamheid ziet u ook terug in de uitwerking van dit jaarverslag: bondig en compact, maar met behoud van een aantrekkelijke fysieke presentatie. Dat past immers in de traditie van SNB. En via verwijzingen naar digitale bronnen en onze website, die in 2010 ook geheel is vernieuwd, bieden we verdieping waar dat nodig is.

Moerdijk, mei 2011

Ir. M.M. Lefferts
directeur N.V. Slibverwerking Noord-Brabant

SNB IN CIJFERS

Het verloop van een jaar is kernachtig samen te vatten in cijfers. Uit de keuze voor een compact jaarverslag volgt ook de voorkeur voor een bondig overzicht van de resultaten. Dit hoofdstuk geeft daarom een cijfermatig overzicht van de belangrijkste prestaties van SNB in 2010.

MEER GETALLEN
EN EEN
UITGEBREIDE
TOELICHTING OP
DE FINANCIËLE
RESULTATEN ZIJN
TE VINDEN OP
WWW.SNB.NL

De slibaanvoer van SNB is hoofdzakelijk afkomstig van haar aandeelhouders.

Slibaanvoer	2010	2009	2008
Waterschap Aa en Maas	92.815	96.262	95.134
Waterschap De Dommel	94.068	90.082	92.973
Waterschap Brabantse Delta	62.890	60.866	65.251
Waterschap Regge en Dinkel*	46.441	48.236	49.155
Waterschap Zeeuwse Eilanden*	26.349	24.487	28.293
Waterschap Zeeuws Vlaanderen*	7.884	7.970	8.812
Waterschap Rivierenland	4.158	5.082	5.979
Aandeelhouders	334.604	332.985	345.598
Vaste externe klanten	72.524	78.527	76.627
Incidentele externe klanten	20.202	16.582	16.745
Totale slibaanvoer	427.329	428.095	438.970
Verwerking door derden	402	4.758	1.637
Totaal aanbod bij SNB	426.927	423.337	437.333

* Waterschap Regge en Dinkel is sinds 1 januari 2009 aandeelhouder van SNB. De Zeeuwse waterschappen – per 1 januari 2011 gefuseerd tot Waterschap Scheldestromen – zijn per 1 januari 2010 aandeelhouder. Voor die tijd waren deze waterschappen externe klant van SNB.

Het rendement van de installatie is afhankelijk van de slibdoorzet per bedrijfsuur en de beschikbaarheid van de installatie. De doorzet wordt beïnvloed door de samenstelling van het slib. Hoe hoger het percentage organische stof in het slib, des te lager is de verwerkingscapaciteit. Dit komt omdat de installatie van SNB thermisch is begrensd door de capaciteit van de stoomketels. Het aangevoerde slib is nagenoeg volledig verwerkt in 2010. De doorzet in organische stof is wederom toegenomen. Dit is ook noodzakelijk aangezien het organisch stofgehalte in het slib nog steeds toeneemt.

Verwerking	Eenheid	2010	2009	2008
Verwerkt slib	ton slibkoek	424.072	428.262	433.656
Verwerkt slib	ton organisch stof	64.441	64.962	63.808
Doorzet	ton slibkoek p/u	13,31	13,00	13,50
Doorzet	ton organische stof p/u	2,03	1,97	1,99

Beschikbaarheid SVI	Eenheid	2010	2009	2008
Operationele bedrijfsuren	aantal uren	31.856	32.930	32.114
Operationele beschikbaarheid	% maximale capaciteit	90,9	94,0	91,4
Technische beschikbaarheid	% maximale capaciteit	93,2	95,1	92,7

De technische beschikbaarheid van de slibverbrandingsinstallatie (SVI) is in 2010 iets afgenomen ten opzichte van 2009. Dat heeft hoofdzakelijk te maken met de toename van – gepland – preventief onderhoud aan de SVI. De operationele beschikbaarheid liep verder terug. Een onregelmatige aanvoer van slib is hiervan de oorzaak. Daardoor heeft de SVI 797 lijnuren (2,3%) stilgestaan.

Overige cijfers

	Eenheid	2010	2009	2008
Energie				
Energie efficiency index ⁽¹⁾	%	78	80	84
Geproduceerde elektriciteit	MWh	3.242	3.444	3.019
Hulpstoffen				
In % van verwerkt slib	%	3,0	3,1	3,2
Reststoffen				
% nuttig toegepast ⁽²⁾	%	98,6	98,8	98,3
In % van verwerkt slib	%	9,6	9,7	9,7
Emissies				
Netto CO ₂ emissie ⁽³⁾	ton	142.800	135.100	137.400
Verzuring ⁽⁴⁾	ton	55	48	52
Vervuiling afvalwater	v.e. x 1.000	22	15	14
Personeel				
Aantal medewerkers	gemiddeld aantal	53,0	53,5	49,5
Ziekteverzuim	%	3,0	3,5	4,1

⁽¹⁾ Ontwikkeling verbruik elektriciteit en aardgas in gigajoule (basisjaar (2005) = 100%)

⁽²⁾ % van het totaal aan reststoffen dat nuttig wordt toegepast

⁽³⁾ Jaarvracht CO₂-equivalenten minus CO₂-gebruik, Omya inclusief emissie N₂O

⁽⁴⁾ Jaarvracht stikstofdioxide en ammoniak in zuurequivalenten

Voor het slibverbrandingsproces zet SNB drie energiebronnen in: slib, aardgas en elektriciteit. SNB zet al een aantal jaren in op een verlaging van haar energieverbruik. Ten opzichte van 2005 is het energieverbruik van elektriciteit en gas afgenomen met 23%. In 2009 was dit nog 22%. SNB hanteert voor het verlagen van haar elektriciteitsverbruik dezelfde doelstelling als de waterschappen, namelijk 30% reductie in 2020 ten opzicht van 2005.

Het slib dat SNB verbrandt, bevat vijf procent aan stikstofverbindingen. In de oven worden deze verbindingen hoofdzakelijk omgezet in onschadelijk stikstofgas. Er ontstaan echter ook geringe hoeveelheden van enkele schadelijke verbindingen als stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃) en lachgas (N₂O). Dit zijn de zogenaamde stikstofemissies. De hoogtes van de drie afzonderlijke emissies zijn aan elkaar gerelateerd. Als de ene emissie daalt, stijgt de andere. Om die reden pakt SNB de drie emissies al jaren tegelijk aan.

De emissie van NO_x hangt weer nauw samen met de emissie van NH₃. Aangezien beide emissies een vergelijkbaar milieu-effect (verzuring) hebben kunnen zij bij elkaar opgeteld worden. De emissie van NH₃ telt wel 2,7 maal zwaarder dan die van NO_x. In de vergunning van SNB is een norm opgenomen van 83,5 mg/Nm³ voor de optelsom van deze beide emissies. In 2010 is deze emissie ten opzichte van 2009 toegenomen van 55 naar 63 mg/Nm³. De jaarvracht aan verzurende stikstofemissies steeg hierdoor van 48 naar 55 ton.

Hiertegenover staat echter een belangrijke verlaging van de lachgasemissie van 155 naar 93 mg/Nm³. De emissie van lachgas (N₂O) levert een bijdrage aan het broeikaseffect die 310 keer sterker is dan die van CO₂. De lagere uitstoot is vooral bereikt door de luchtvermaat – de toevoeging van zuurstof – in de ovens te verminderen van 5 naar 4 procent. Uitgedrukt in tonnen CO₂-uitstoot nam de emissie met 17.600 ton af. Omdat buurbedrijf Omya in 2010 20.400 ton minder CO₂ afnam en SNB iets meer slib verwerkte, is de netto CO₂-emissie toch toegenomen.

Balans en exploitatiecijfers

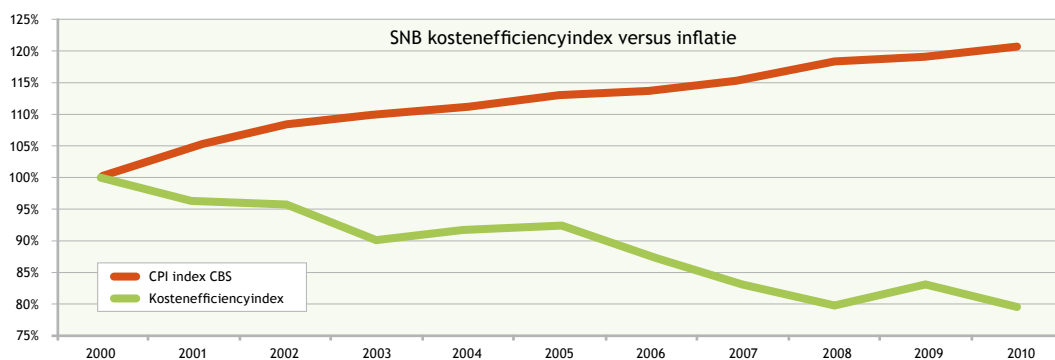
Balansgegevens

	Bedragen x € 1.000	2010	2009	2008
Bedragen x € 1.000				
Vaste activa		96.380	99.100	104.740
Vlottende activa		23.905	7.300	4.438
Totale activa		120.285	106.400	109.178
Eigen vermogen; kapitaal en reserves		94.479	97.721	97.534
Eigen vermogen; onverdeeld resultaat		15.996	(14.848)	4.654
Voorzieningen		7.048	20.402	3.633
Kortlopende schulden		2.762	3.125	3.357
Totale passiva		120.285	106.440	109.178

Winst- en verliesrekening

	Bedragen x € 1.000	2010	2009	2008
Bedragen x € 1.000				
Opbrengsten uit slibverwerking		27.890	25.310	24.036
Kosten uit slibverwerking		26.731	23.509	24.963
Resultaat op slibverwerking		1.159	1.801	(927)
Resultaat op Switch Transaction		14.837	(16.649)	5.581
Resultaat conform jaarrekening		15.996	(14.848)	4.654

Ontwikkeling van slibverwerkingskosten

Bovenstaande exploitatiecijfers kunnen vertaald worden in gemiddelde verwerkingskosten per ton slibkoek. SNB houdt sinds 2000 haar kostenontwikkeling in het oog op basis van de kostenefficiëncy-index. Deze index is gebaseerd op de totale slibverwerkingskosten van de aandeelhouders inclusief financieringslasten per ton slibkoek met uitzondering van de effecten van de fiscale en financiële transacties per ton slibkoek. De index wordt vergeleken met de cumulatieve inflatie op basis van de consumentenprijsindex van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Uit de grafiek blijkt dat de slibverwerkingskosten voor de aandeelhouders in 2010 ten opzichte van 2000 met circa 21 procent zijn afgenomen. Als de kosten voor inflatie worden gecorrigeerd, is zelfs sprake van een afname van 41 procent.

VERBINDING MET DE MAATSCHAPPIJ

SNB is een bedrijf met een belangrijke maatschappelijke missie. We streven ernaar het milieu zo min mogelijk te belasten door energie uit slib terug te winnen en reststoffen na verbranding nuttig te hergebruiken. De inzet van heldere communicatie en een doordacht personeelsbeleid zorgen voor sterke relaties met medewerkers en partners binnen én buiten de keten.

COMMUNICATIE OP DE KAART

SNB IS EEN ORGANISATIE DIE STERK IN ONTWIKKELING IS. INTERNE EN EXTERNE COMMUNICATIE ZIJN DAARBIJ ONONTBEERLIJK EN SPELEN EEN BELANGRIJKE ROL BINNEN HET BEDRIJF. NADAT IN 2009 EEN NIEUWE WEBSITE OVER FOSFAATRECYCLING WERD GELANCEERD, HEEFT SNB IN 2010 DE HUISSTIJL AANGEPAST EN ZIJN EEN NIEUWE WEBSITE EN INTRANETSITE IN GEBRUIK GENOMEN. HET VERNIEUWDE ONLINE GEZICHT HEEFT EEN FRISSE EN EIGENTIJDSE UITSTRALING, BEVAT VEEL ACTUELE INFORMATIE EN SLUIT BETER AAN BIJ DE WENSEN VAN DE MODERNE INTERNETGEBRUIKER. DE INTERNE WEBSITE VOOR MEDEWERKERS VAN SNB HEEFT EEN ZELFDE UITSTRALING GEKREGEN EN BEOOGT WERKNEMERS ZO HELDER EN VOLLEDIG MOGELIJK TE INFORMEREN OVER DE ONTWIKKELINGEN BINNEN EN BUITEN HET BEDRIJF. BEKIJK DE NIEUWE WEBSITE OP WWW.SNB.NL.

Op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen in en rondom SNB? Meld u aan voor de RSS-feed via <http://www.snb.nl/rss/394>.

LEVERINGEN THERMPHOS GESTOPT

SNB VERKENT NIEUWE TOEPASSINGEN VOOR RESTSTOFFEN

SNB houdt na slibverbranding vier vaste reststoffen over. Veruit het grootste deel hiervan is slibverbrandingsas. In 2010 ging het om 36.752 ton. Vanuit de filosofie van duurzaamheid zoekt SNB voortdurend naar mogelijkheden om deze assen nuttig te hergebruiken. Al sinds 2006 levert SNB as aan ThermPhos uit Vlissingen, in eerste instantie als proef, maar sinds 2008 regulier. Dit bedrijf wint de schaarse grondstof fosfaat terug uit de slibverbrandingsassen. Omdat ThermPhos in 2010 niet voldeed aan haar milieuvergunning, heeft SNB besloten om de leveringen voorlopig stop te zetten. De volledige asproductie wordt nu, zoals voorheen, gebruikt als vulmiddel in de asfaltindustrie en een deel gaat naar zoutmijnen in Duitsland. In 2011 zal SNB op basis van nieuwe gegevens de keuze maken om de leveringen aan ThermPhos al dan niet te hervatten.

ALTERNATIEVE ROUTES

Het past binnen de strategie van SNB om meerdere verwerkingsroutes te hanteren voor de slibverbrandingsassen. Zo voorkomt het afhankelijkheid van één afnemer en blijft flexibiliteit gewaarborgd. In 2010 is er opnieuw veel tijd gestoken in het verkennen van alternatieve verwerkingsroutes voor slibverbrandingsas. Het samenwerkingstraject met het Oostenrijkse ASH DEC om uit slibverbrandingsas teruggewonnen fosfaat te gebruiken als kunstmestbestanddeel bevindt zich nog in de onderzoeksfase. ASH DEC is in 2010 overgenomen door het Finse bedrijf Outotec. Er ligt inmiddels weer een goede basis voor verdere ontwikkeling. Daarnaast is SNB samen met slibverwerker DRSH/HVC in 2010 gestart met het verkennen van mogelijkheden om uit de gezamenlijke slibverbrandingsasproductie kunstmest (triplesuperfosfaat) en ijzerchloride terug te winnen. Daartoe zijn gesprekken gevoerd met het Belgische bedrijf Ecophos. SNB verwacht in 2012 een definitieve keuze voor één van beide verwerkingsroutes te maken.

Op www.fosfaatrecycling.nl staat veel informatie over het terugwinnen van fosfaat uit reststoffen

SNB HOUDT NA SLIB-
VERBRANDING VIER
VASTE RESTSTOFFEN
OVER: VliegAS,
BELADEN ADSORBENS,
INDAMPRESIDU EN
BEDZAND. DEZE REST-
STOFFEN WORDEN
VOOR 99 PROCENT
NUTTIG TOEGEPAST.

WAT GEBEURT ER MET DE RESTSTOFFEN VAN SNB?

De belangrijkste reststof van SNB is de vliegAS die overblijft na verbranding van slib. In 2010 produceerde SNB 87 kg vliegAS per ton verwerkte slibkoek, overeenkomend met 36.752 ton op jaarbasis. SNB kan deze vliegAS volledig nuttig hergebruiken. Het leeuwendeel (2010: 82%) wordt gebruikt als vulstof voor de productie van asfalt. Daarnaast wordt een deel (2010: 15%) ingezet als vulmateriaal in een zoutmijn in Duitsland. SNB heeft in 2010 opnieuw veel energie gestoken in het zoeken naar mogelijkheden om een deel van de vliegassen in te zetten voor de terugwinning van fosfaat. In 2011 verwacht SNB concrete voorstellen te kunnen doen voor een terugwinningroute voor de toekomst.

VERBINDING MET DE MAATSCHAPPIJ

EEN ACTIEVE BIJDRAGE AAN HET KLIMAATAKKOORD

De overheid en de Unie van Waterschappen hebben in 2010 doelstellingen vastgelegd die de waterschapsector naar een duurzamere en meer klimaatneutrale bedrijfsvoering moeten leiden. Eén van de afspraken in het zogeheten Klimaatakkoord is om in de periode van 2005 tot 2020 30 procent op energieverbruik te besparen. Ook SNB voelt zich aangesproken door dit akkoord en ligt goed op koers om deze doelstelling te behalen. In de periode van 2005 tot 2010 is het energieverbruik al met 22 procent gedaald. Ongeveer een derde van deze besparing is het resultaat van een betere beheersing van de ovens en drogers waardoor minder aardgas hoeft te worden gebruikt. Het resterende deel vloeit onder andere voort uit een besparing op het elektriciteitsgebruik als gevolg van een afgenomen gebruik van verbrandingslucht in de ovens en de investering in nieuwe persluchtcompressoren die minder elektriciteit gebruiken dan de oude compressoren.

ENERGIENEUTRAAL

In 2020 moeten de waterschappen tevens 40 procent van de energie die ze verbruiken zelf duurzaam opwekken. Omdat de besparingen die SNB realiseert (deels) meetellen voor de besparingsdoelstellingen van de waterschappen gaat SNB in 2011 aan de aandeelhouders voorstellen om in hogedrukketels voor de slibverbrandingsinstallatie te investeren. Met het vervangen van de huidige stoomketels kan SNB in de toekomst bijna volledig energieneutraal opereren en de N_2O en NH_3 -emissies reduceren. Hiermee levert het een bijdrage aan de doelstelling van het Klimaatakkoord.

HET DOEL
VAN HET KLIMAAT-
AKKOORD IS
EEN DUURZAME
EN MEER KLIMAAT-
NEUTRALE
BEDRIJFSVOERING

DE VOORDELEN VAN EEN HOGEDRUKKETEL

Met de inzet van een stoomketel met een hogere stoomdruk kan SNB efficiënter gebruikmaken van de energie die vrijkomt bij de verbranding van slib. Op dit moment maakt SNB stoom met een lage druk en wordt de warmte in deze stoom gebruikt voor slibdroging. In de praktijk maakt SNB meer stoom dan nodig is. Het stoomoverschot zet SNB om in elektriciteit in een stoommotor. Deze elektriciteitsproductie is echter beperkt (12 procent van het verbruik) door de lage stoomdruk. Door te investeren in stoomketels met een hogere stoomdruk (40 bar in plaats van 10 bar) kan door een hoger rendement veel meer elektriciteit worden opgewekt in een stoomturbine. De stoom die uit deze turbine komt bevat nog steeds genoeg warmte die SNB kan gebruiken voor het drogen van het slib.

AANTREKKELIJKE WERKGEVER IN ELKE LEVENSFASE

SNB STREEFT ERNAAR OM EEN ORGANISATIE TE ZIJN DIE ZOWEL VOOR DE WERKGEVER ALS WERKNEMER IN ELKE LEVENSFASE AANTREKKELIJK IS. OM DIT LEVENSFASEBEWUST PERSONEELSBELEID – DAT IN 2009 IS GEÏNTRODUCERD ALS ONDERDEEL VAN HET NIEUWE P&O-BELEID – VERDER VORM TE GEVEN, ZIJN IN 2010 VIJF PERSONEELSBIIJKOMSTEN GEORGANISEERD OM TE INVENTARISEREN HOE MEDEWERKERS OVER HUN WERK DENKEN. DAARBIJ IS GEKEKEN NAAR ALLERLEI ASPECTEN, ZOALS GEZONDHEID, MOTIVATIE VAN MEDEWERKERS, UITDAGINGEN IN HET WERK, LICHAAMELIJKE BEPERKINGEN, VERMINDEREN VAN FYSIEKE BELASTING, ALTERNATIEVEN VOOR PLOEGENDIENSTEN, FLEXIBELE ROOSTERS EN PARTNERBANEN. DE INPUT VAN MEDEWERKERS WORDT GEBRUIKT OM HET LEVENSFASEBELEID VERDER UIT TE WERKEN EN JURIDISCH IN TE RICHTEN. OOK DE UITKOMSTEN VAN HET IN 2010 GEHOUDEN PERIODIEK MEDISCH ONDERZOEK (PMO) WORDEN IN HET BELEID VERWERKT. SNB VERWACHT DAT HET BELEID NA GOEDKEURING DOOR DE OR EN TOETSING BIJ HET PERSONEEL IN 2011 ONDERDEEL WORDT VAN DE ARBEIDSVORWAARDENREGELING.

LEVENSFASEBEWUST PERSONEELSBELEID

SNB heeft in 2009 en 2010 gewerkt aan het project 'Attractief in alle levensfasen voor werknemer en werkgever'. Het doel van dit project is om te komen tot een onderbouwd en gedragen levensfasebewust personeelsbeleid binnen het bedrijf. SNB verwacht dat de arbeidsmarktomstandigheden voor het bedrijf de komende jaren zullen verslechteren. Vanwege vergrijzing neemt de beroepsbevolking af en de mismatch tussen vraag en aanbod neemt toe. Levensfasebeleid is dan een passend instrument. Het richt zich op het boeien en binden van medewerkers en het vakbekwaam en inzetbaar houden van medewerkers in alle levensfasen. Gezien de omstandigheden buiten SNB wordt dit nog belangrijker voor de continuïteit van de organisatie en voor het behalen van de afgesproken organisatiedoelstellingen. De volledige implementatie van het levensfasebeleid wordt verdeeld over de periode 2011 tot 2013.

IN 2010 IS EEN PREVENTIEF MEDISCH ONDERZOEK (PMO) VOOR SNB UITGEVOERD DOOR ARBONED/KEURCOMPANY. ONDERDEEL VAN HET ONDERZOEK VORMDEN EEN ENQUÊTE EN ENKELE FYSIEKE ONDERZOEKEN, WAARAAN IN TOTAAL 50 MEDEWERKERS HEBBEN DEELGENOMEN. HET ONDERZOEK RESULTEERDE IN ENKELE NUTTIGE AANBEVELINGEN MET BETREKKING TOT WERKHOUDING, BALANS TUSSEN BELASTING EN BELASTBAARHEID, GEHOOR, LEEFSTIJL EN DE INZET VAN WERKOVERLEG BIJ DEZE ONDERWERPEN.

VERBINDING MET DE MAATSCHAPPIJ

VERBINDING MET KETENPARTNERS

Een optimale afvalwaterbehandeling bereik je alleen als alle spelers in de keten samenwerken. Dat is de rotsvaste overtuiging van SNB. De strategie is er daarom op gericht om als ketenspeler samen te werken, zowel stroomopwaarts met de waterschappen, als stroomafwaarts met partijen die reststoffen afnemen.

KENNIS IS ER OM TE DELEN

SNB deelt kennis en expertise met partijen binnen en buiten de afvalwaterketen om tot nieuwe en betere inzichten te komen. In 2010 is SNB actief betrokken geweest bij een STOWA-studie waarbij innovatieve slibverwerkingstechnieken onder de loep zijn genomen. In de zogenaamde Slibketenstudie II is gekeken naar nieuwe technieken in de waterlijn en de slibeindverwerking. SNB maakte tevens een andere STOWA-studie mogelijk waarin de rol van zwavel in de rioolwaterzuiveringsinstallatie nader wordt onderzocht.

Koerswijzigingen bij waterschappen zijn van grote invloed op de bedrijfsvoering van SNB. In 2010 heeft SNB daarom meegewerkt aan diverse slibgistingstudies van aandeelhouders en onderzoek gedaan naar nieuwe technieken voor slibeindverwerking. Met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden onderzoekt SNB een mogelijk veelbelovende techniek om slib te vergassen. Samen met Waterschap Aa en Maas vinden onderzoeken plaats naar de haalbaarheid van superkritische vergassing. De voortrekkersrol van SNB op het gebied van fosfaathergebruik heeft geleid tot deelname aan diverse studies en bijeenkomsten op het gebied van fosfaatrecycling. Daarnaast heeft SNB bijgedragen aan een onderzoek van Alterra in opdracht van het ministerie van ELI naar innovatieve manieren van mestverwerking. Ook onderzoekt SNB samenwerkingsopties met collega-slibverwerkers. In 2010 heeft overleg plaatsgevonden met HVC over mogelijke samenwerking op het gebied van fosfaathergebruik in vliegas. Samenwerking maakt het delen van onderzoekskosten mogelijk en draagt bij aan het creëren van schaalgrootte voor de realisatie van een fosfaatopwerkingsinstallatie.

ZEEUWSE WATERSCHAPPEN KIEZEN AANDEELHOUDERSCHAP

SNB VERWELKOMDE IN 2010 WATERSCHAP ZEEUWSE EILANDEN EN WATERSCHAP ZEEUWS-VLAANDEREN ALS NIEUWE AANDEELHOUDERS. BEIDE WATERSCHAPPEN LIETEN DE EINDVERWERKING VAN ZUIVERINGSSLIB AL JAREN OP CONTRACTBASIS DOOR SNB UITVOEREN. DOOR DE TOETREDING NEMEN DE WATERSCHAPPEN EEN BELANG VAN 7,8 PROCENT IN SNB.

SNB VINDT HET BELANGRIJK OM EXTERNE KLANTEN ALS AANDEELHOUDER AAN ZICH TE VERBINDEN. HET WAARBORGT DE BEZETTING VAN DE SLIBVERBRANDINGSINSTALLATIE EN BIEDT SNB EN DE AANDEELHOUDERS DE MOGELIJKHEID OM MET ELKAAR DE BESTE INITIATIEVEN VOOR EEN DUURZAME INRICHTING VAN DE AFVALWATERKETEN TE ONDERZOEKEN. HET OPTIMALISEREN VAN DE AFVALWATERKETEN IS EEN BELANGRIJK ONDERDEEL VAN DE STRATEGISCHE VISIE VAN SNB.

OP 1 JANUARI 2011 ZIJN WATERSCHAP ZEEUWSE EILANDEN EN WATERSCHAP ZEEUWS-VLAANDEREN OFFICIEEL GEFUSEERD TOT WATERSCHAP SCHELDESTROMEN. DE OVERIGE AANDEELHOUDERS VAN SNB ZIJN WATERSCHAP DE DOMMEL, WATERSCHAP AA EN MAAS, WATERSCHAP RIVIERENLAND, WATERSCHAP BRABANTSE DELTA EN WATERSCHAP REGGE EN DINKEL.

IN 2010
LEVERDEN DE
AANDEELHOUDENDE
WATERSCHAPPEN
GEZAMENLIJK
334.604 TON SLIB,
CIRCA 80 PROCENT
VAN DE TOTALE
SLIBAANVOER

STRATEGISCH SLIBKETENOVERLEG VERBINDT WATERSCHAPPEN

SNB streeft ernaar om de totale afvalwater- en slibketen te optimaliseren. In 2010 is daarom in overleg met de aandeelhouders het strategisch slibketenoverleg in het leven geroepen. Bestuurlijke vertegenwoordigers van de aandeelhoudende waterschappen van SNB komen hierin periodiek bijeen om van gedachten te wisselen over nieuwe, efficiënte en duurzame technieken in de afvalwaterketen. Het platform is een belangrijke meerwaarde van het aandeelhouderschap van SNB. Het doel ervan is om te kijken naar duurzame oplossingen die over de gehele afvalwaterketen het meest aantrekkelijk zijn.

Toekomstvisie

Waterschappen kunnen binnen dit platform samen met SNB en met elkaar een toekomstvisie voor slibverwerking bepalen. Belangrijke thema's die bij de introductie van het slibketenoverleg op de agenda zijn gezet, zijn energiebesparing, bezetting van de slibverbrandingsinstallatie en reststoffenhergebruik. Jaap Hos, dagelijks bestuurder van aandeelhouder Waterschap Regge en Dinkel, is benoemd tot voorzitter van het overleg. In 2011 zal de invulling van het slibketenoverleg verder worden uitgewerkt.

SNB WORDT DUURZAME KOPLOPER OP MOERDIJK

Duurzaamheid is een belangrijk thema bij SNB. Daarom worden voortdurend initiatieven ontplooid om bij te dragen aan maatschappelijk verantwoorde en duurzame ontwikkelingen. SNB loopt daarbij graag voorop. In 2008 uitte provincie Noord-Brabant de wens om van haven- en industrieterrein Noord-Brabant een schone, gezonde en duurzame omgeving te maken. Een jaar later tekende de bedrijvenkring Moerdijk (BIM) op het terrein van SNB een intentieovereenkomst en zegde toe een kopgroep van bedrijven te formeren die een inspiratiebron moet zijn voor andere organisaties. SNB stelde zich nadrukkelijk kandidaat voor deze voortrekkersrol. Na beoordeling door een onafhankelijke accreditatiecommissie werd SNB op 1 april 2010 benoemd tot duurzame koploper op het haven- en industrieterrein Moerdijk. Samen met andere bedrijven wordt proactief nagedacht over initiatieven om het terrein te verduurzamen. Een van de suggesties is om de ruim 350 bedrijven op het terrein meer gebruik te laten maken van elkaars reststromen. Deze gedachte past feilloos in de bedrijfsfilosofie van SNB. De rookgaskoppeling met buurbedrijf Omya, dat de rookgassen van SNB als grondstof gebruikt om witmakers voor papier te produceren, is daarvan een treffend en veelbesproken voorbeeld.

Projectgroep Duurzaam Water

Het voorzitterschap van de projectgroep Duurzaam Water Moerdijk is eveneens een manifestatie van de duurzame intenties van SNB. Deze projectgroep heeft in 2010 geïnventariseerd of de plaatsing van een eigen waterzuiveringsinstallatie op industrieterrein Moerdijk een rendabel alternatief is voor de zuivering op de 60 kilometer verderop gelegen rioolwaterzuivering in Bath. Dat bleek niet het geval. Het vervangen van de bestaande infrastructuur zou een te grote kapitaalvernietiging zijn. In een 'groeneweidesituatie', waarin geen rekening hoeft te worden gehouden met bestaande voorzieningen, zou een eigen waterkringloop wel een aantrekkelijk en lonend alternatief kunnen zijn.

NUTRIËNTENTERUGWINNING VRAAGT OM PARTICIPATIE KETEN

SNB vindt het belangrijk om bij het terugwinnen van nutriënten te kijken naar mogelijkheden die ketenbreed het meest aantrekkelijk zijn. Steeds vaker blijkt dat het succesvol inzetten van potentiële recyclingtechnieken vraagt om aanpassingen stroomopwaarts. SNB denkt daarom samen met de waterschappen na over de keuze voor zuiveringstechnieken. Om slibverbrandingsas geschikt te maken voor fosfaateterugwinning door ThermPhos onderzocht Waterschap Regge en Dinkel in 2010 de mogelijkheid om ijzerarm slib te produceren. Een aantal waterschappen levert al ijzerarm slib aan SNB. De leveringen aan ThermPhos zijn in 2010 tijdelijk stilgelegd.

Optimaal resultaat

Uit onderzoek in 2010 is gebleken dat het Belgische bedrijf Ecophos triplesuperfosfaat kan produceren uit slibverbrandingsassen van SNB. Bovendien biedt deze techniek kansen voor hergebruik van aluminium en ijzer in de assen. Ook hier is afstemming met de waterschappen belangrijk, gezien het mogelijke hergebruik van deze stoffen op de rwzi's. In 2011 moet duidelijk worden of de levering van slibverbrandingsas aan Ecophos een haalbare en duurzame recyclingmogelijkheid is. Belangrijke wegwijzer hierbij zijn de uitkomsten van een in 2010 gestarte STOWA-studie naar fosfaateterugwinningsmogelijkheden in de rioolwaterzuivering. Deze studie inventariseert technieken en verschaft inzicht in kansen en beperkingen. Op basis daarvan kunnen keuzes worden gemaakt die tot een optimaal resultaat in de gehele afvalwaterketen leiden.

VOOR HET
SUCCESVOL INZETTEN
VAN POTENTIËLE
RECYCLINGTECHNIEKEN
IS SAMENWERKING
BINNEN DE KETEN
ONMISBAAR

BIOLOGISCHE ZUIVERING AFVALWATER BIJ SNB REËLE OPTIE

SNB heeft in 2010 samen met Waterschap Brabantse Delta onderzocht of het nuttig is om te investeren in een biologische afvalwaterzuiveringsinstallatie op het terrein van SNB. Aanleiding is de grote hoeveelheid stikstof die het slib bevat en die tijdens de slibverwerking in het afvalwater van SNB terecht komt. SNB maakt veel kosten om de stikstof te verwijderen. Samen met het waterschap is gekeken wat ketenbreed de beste verwerkingsmethode van stikstof is.

Kwalitatieve voordelen

Na een aantal proeven die in 2009 zijn uitgevoerd, heeft in 2010 een evaluatie plaatsgevonden. Onderaan de streep blijkt dat het over de hele keten gezien kosten-technisch niet veel verschil maakt of SNB het afvalwater zelf biologisch gaat zuiveren of de afvalwaterzuivering volledig voor rekening laat komen van de rioolwaterzuivering in Bath. Kwalitatief is er echter wel een onderscheid. Biologische zuivering bij SNB heeft als voordeel dat de stripperinstallaties nog slechts minimaal hoeven te draaien. Ook de noodgedwongen ammoniakverbranding is dan niet meer nodig. Bovendien breekt biologische zuivering ook organische microverontreinigingen af die anders in het afvalwater terechtkomen.

Tijdens de aandeelhoudersvergadering in november 2010 heeft SNB deze conclusie gepresenteerd aan de aandeelhouders en gepleit voor een investering in een biologische zuiveringsinstallatie op het terrein van SNB. De conclusie werd onderschreven. SNB bereidt momenteel een investeringsvoorstel voor.

SAMEN MET KETENPARTNERS WORDT ER CONSTANT GEKEKEN NAAR NIEUWE MOGELIJKHEDEN VOOR DE TOEKOMST

SAMEN MET WATERSCHAPPEN DE KOERS UITZETTEN

DE ONTWIKKELINGEN IN WATERSCHAPSLAND VOLGEN ELKAAR IN HOOG TEMPO OP. STICHTING TOEGEPAST ONDERZOEK WATERBEHEER (STOWA), HET KENNISCENTRUM VAN REGIONALE WATERBEHEERDERS IN NEDERLAND, DEED IN 2010 EEN TWEETAL ONDERZOEKEN NAAR ACTUELE ONTWIKKELINGEN IN WATERSCHAPSLAND. SNB LEVERDE AAN BEIDE STUDIES EEN ACTIEVE BIJDRAGE.

IN APRIL 2010 WERD 'OP WEG NAAR DE RWZI 2030' GEPUBLICEERD, EEN STUDIE WAARIN WORDT NAGEDACHT OVER DE TOEKOMSTIGE ONTWIKKELING VAN RIOOLWATERZUIVERINGEN. EEN BELANGRIJKE CONCLUSIE IS DAT RIOOLWATERZUIVERINGEN ZICH MEER MOETEN ONTWIKKELEN RICHTING EEN NUTRIËNTEN-, ENERGIE- EN WATERFABRIEK. RIOOLWATER WORDT NIET MEER BESCHOUWD ALS EEN PRODUCT DAT UITSLUITEND EEN NEGATIEVE WAARDE HEEFT, MAAR JUUST EEN DIE ALLERLEI BELANGRIJKE GRONDSTOFFEN BEVAT. DIT CONCEPT SLUIT UITSTEKEND AAN BIJ DE VISIE VAN SNB OP EEN DUURZAME INRICHTING VAN DE AFVALWATERKETEN.

OOK WAS SNB BETROKKEN BIJ DE DOOR STOWA GEÏNITIEERDE SLIBKETENSTUDIE II. DEZE STUDIE IS DE OPVOLGER VAN DE IN 2005 VERSCHENEN SLIBKETENSTUDIE EN BRENGT DE MEEST RECENTE TECHNIEKEN OP HET GEBIED VAN SLIBVERWERKING OP DE ZUIVERING EN IN DE EINDVERWERKING IN KAART. IN VIJF JAAR TIJD ZIJN VEEL NIEUWE TECHNIEKEN ONTWIKKELD. MET HET HOOGHEEMRAADSCAP DE STICHTSE RIJNLANDEN ONDERZOEKT SNB EEN MOGELIJK VEELBELOVENDE TECHNIËK OM SLIB TE VERGASSEN. SAMEN MET WATERSCHAP AA EN MAAS VINDEN ONDERZOEKEN PLAATS NAAR DE HAALBAARHEID VAN SUPERKRITISCHE VERGASSING.

Lees meer over de toekomst van rioolwaterzuiveringen in het rapport 'Op weg naar de RWZI 2030' op www.stowa.nl/uploads/publicaties/rwzi.pdf

VERBINDING MET DE TOEKOMST

In 2010 gaven de aandeelhouders van SNB hun akkoord op de strategische visie en het Ondernemingsplan 2010 - 2015. Een belangrijke mijlpaal die richting geeft en houvast biedt op weg naar de toekomst. Een pad waarop SNB graag het voortouw neemt.

HANDHAVEN MET VERTROUWEN

In 2009 startte de provincie Noord-Brabant de pilot 'systeemgericht toezicht' dat de naleving van wettelijke voorschriften bij bedrijven in de toekomst meer op hoofdlijnen wil controleren en minder op details. SNB is een van de vijftien Brabantse voorbeeldbedrijven die meedoen aan de pilot.

Om de naleving van wet- en regelgeving te waarborgen heeft SNB in 2010 een systeem ontwikkeld voor het beheer van incidenten en opvolging van wet- en regelgeving. Dit systeem brengt snel in kaart waaraan SNB op milieugebied extra aandacht moet besteden en geeft bovendien prioriteit aan overschrijdingen die een groot milieu-effect hebben. Ook maakt het de beheersing van de slibverbrandingsinstallatie inzichtelijk. Naar de provincie toe is het een instrument dat laat zien of SNB de doelstellingen haalt. In 2011 zal een audit plaatsvinden die moet uitwijzen of het systeem in de praktijk voldoet.

Lees meer op <http://www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/veiligheid-en-handhaving/handhaving/systeemgericht-toezicht/introductie-systeemgericht-toezicht.aspx>

EEN 'LEAN AND MEAN' BESTUURSMODEL

IN 2010 ZIJN DE EERSTE STAPPEN GENOMEN OM DE BESTUURSSTRUCTUUR VAN SNB TE VERBETEREN. IN DEZE ZOGENAAMDE 'CORPORATE GOVERNANCE', ZIJN DE POSITIES VAN DE AANDEELHOUDERS, RAAD VAN COMMISSARISSEN EN DIRECTIE VASTGELEGD. SNB VERWACHT BIJ VOLLEDIG DRAAGVLAK IN 2011 AANPASSINGEN TE KUNNEN DOORVOEREN.

ANTICIPEREN OP EEN VERANDERENDE SLIBMARKT

De ontwikkeling van nieuwe slibbehandelingstechnieken bij de waterschappen – zoals vergisting en wellicht thermische drukhydrolyse – zal de komende jaren voor druk zorgen op de slibaanvoer naar SNB. Dat heeft gevolgen voor de bezetting van de slibverbrandingsinstallatie (SVI). SNB heeft in 2010 een strategisch acquisitiedocument opgesteld. Hierin worden de ontwikkelingen in de slibmarkt beschreven en presenteert SNB een plan van aanpak om bezetting van de SVI op termijn te waarborgen.

SNB inventariseert de mogelijkheden om in de toekomst nieuwe waterschappen aan zich te verbinden. Ook overweegt SNB om meer slib te contracteren dan het in feite kan verwerken. Dat zorgt voor een marge als de slibaanvoer vanwege nieuwe behandelingstechnieken op de rioolwaterzuiveringen daalt. Is de slibaanvoer toch te groot, dan heeft SNB de mogelijkheid om het surplus door derden te laten verwerken.

Met het opstellen van een strategisch acquisitiedocument anticipeert SNB op ontwikkelingen in de waterschapswereld. Ook blijft SNB op die manier nauw betrokken bij projecten die spelen bij de waterschappen. Het biedt huidige en toekomstige aandeelhouders de mogelijkheid om samen met SNB nieuwe slibbehandelingstechnieken te verkennen, terwijl de verwerking gewaarborgd blijft.

DE SLIBMARKT IS STERK IN BEWEGING. VANWEGE ONTWIKKELINGEN OP DE RIOOLWATERZUIVERINGS-INSTALLATIES VERANDEREN DE KWALITEIT EN DE HOEVEELHEID VAN HET SLIB. DAT HEEFT DIRECTE GEVOLGEN VOOR DE BEZETTING EN DE ENERGIEPRESTATIES VAN DE SLIBVERBRANDINGS-INSTALLATIE VAN SNB. HET IS DAAROM BELANGRIJK DAT DE DIVERSE PARTNERS IN DE SLIBKETEN PROCESSEN OP ELKAAR AFSTEMMEN. ALLEEN DAN KAN EEN OPTIMAAL RESULTAAT WORDEN BEHAALD.

SLIB-
VERGASSING
ZOU OP TERMIJN
EEN ALTERNATIEF
KUNNEN WORDEN
VOOR MONO-
VERBRANDING

HEEFT SLIBVERGASSING DE TOEKOMST?

SNB is in 2010 samen met Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) gestart met een onderzoek naar de mogelijkheid om slib te vergassen. Aan de hand van een businesscase onderzoekt HDSR of het vergassen van slib een voldoende rendabel alternatief is voor slibverbranding. SNB is als adviseur betrokken bij dit onderzoek.

De ervaring van SNB met thermische technieken kan bij het ontwikkelen van een vergassingstechniek voor slib van belang zijn.

Het meedenken met HDSR past binnen de strategie van SNB om een rol te spelen bij de ontwikkeling van alternatieve eindverwerkingstechnieken. Slibvergassing is op dit moment de enige nieuwe slibverwerkingstechniek die een hogere energie-efficiency kan combineren met hergebruik van fosfaat. Wel zal het nog ongeveer vijf jaar duren voordat een eerste demonstratie-installatie in bedrijf kan zijn.

Als aanvullende proeven positief uitpakken, wil HDSR binnen enkele jaren een demo-installatie bouwen die de slibproductie in Nieuwegein moet gaan vergassen. Voorwaarde is dat door middel van slibvergassing energie wordt geproduceerd of ten minste energie-neutraal kan worden geopereerd.

VERBINDING MET DE TOEKOMST

VERGEZICHT: SUPERKRITISCH VERGASSEN

UIT DE SLIBKETENSTUDIE II DIE STOWA IN 2010 HEEFT AFGEROND, BLIJKT DAT OOK SUPERKRITISCH VERGASSEN IN DE TOEKOMST EEN ALTERNATIEF KAN ZIJN VOOR MONOVERBRANDING. IN OKTOBER 2010 BEZOCHT SNB SAMEN MET WATERSCHAP AA EN MAAS EEN PROEFINSTALLATIE VOOR HET SUPERKRITISCH VERGASSEN VAN SLIB IN KARLSRUHE.

DE TECHNIEK LIJKT EEN ZEER GESCHIKTE MANIER VOOR HET VERGASSEN VAN NATTE AFVALSTROMEN, MAAR STAAT NOG IN DE KINDERSCHOENEN. WATERSCHAP AA EN MAAS IS IN 2010 BEGONNEN MET EEN VERKENNENDE STUDIE OM DE MOGELIJKHEDEN VAN DEZE TECHNIEK VERDER TE ONDERZOEKEN. SNB IS BIJ DIT PROJECT BETROKKEN VANWEGE DE ERVARING MET THERMISCHE TECHNIEKEN. OOK DEED SNB EERDER ZELF ONDERZOEK NAAR DEZE TECHNIEK.

WAT IS VERGASSEN?

Het verschil tussen slibverbranding en –vergassing zit in de hoeveelheid zuurstof die wordt toegevoegd. Bij vergassing wordt dusdanig weinig zuurstof toegevoegd dat het slib niet volledig verbrandt. Met de gassen die daardoor ontstaan, kan energie worden opgewekt. Superkritisch vergassen is met name geschikt voor het vergassen van natte biomassa, zoals slib.

INVESTEREN IN MEDEWERKERS VAN MORGEN

SNB onderscheidt zich door een grote betrokkenheid van medewerkers bij het bedrijf en bij elkaar. Dat betekent ook anticiperen op toekomstige situaties – bijvoorbeeld het aantrekken van nieuw personeel. SNB probeert samen met bedrijven en regionale mbo-instellingen de instroom van jongeren in technische opleidingen te promoten. Tijdens de Week van de Procestechniek in januari 2010 gaven medewerkers van SNB voorlichting op scholen in de regio en werden leerlingen rondgeleid in het bedrijf in Moerdijk. Voor deze leerlingen is het ook mogelijk om stage te lopen binnen SNB. In 2010 gingen vijf stagiairs aan de slag.

Ook deelname aan projecten draagt bij aan een betere beeldvorming over de bedrijfstak. In 2010 wijdden studenten van de Universiteit van Utrecht een businesscase aan SNB. Ook deed SNB in februari mee aan de jongerenconferentie 'Youngsters in the driver's seat'. Middelbareschoolleerlingen uit binnen- en buitenland bezochten vijftien projecten in Brabant, waaronder het waterproject dat SNB op Moerdijk aanvoert. Samen met hen werd nagedacht over duurzame ontwikkelingen en oplossingen voor de toekomst.

Nog een weblink toevoegen ([businesscase of Week Procestechniek](#))

ONDERNEMINGSPLAN GEEFT HANDEN EN VOETEN AAN STRATEGIE

SNB heeft op basis van haar strategische visie een Ondernemingsplan 2010-2015 opgesteld. Eind 2010 hebben de aandeelhouders hierop een akkoord gegeven. Het plan beschrijft hoe SNB de gekozen strategische rol als ketenpartner in de praktijk wil brengen en steunt op drie pijlers: het terugdringen van emissies, het verlagen van energieverbruik en het terugwinnen van reststoffen. SNB wil in de komende vijf jaar de slibverbrandingsinstallatie volledig energieneutraal laten opereren. Ook streeft SNB ernaar dat de terugwinning van reststoffen uit slibverbrandingsassen in 2015 een maximaal niveau heeft bereikt. In dat jaar beoogt SNB alle fosfaat uit verbrandingsassen terug te winnen. Verder moeten de lachgasemissies in 2015 ten opzichte van 2005 met 50 procent zijn teruggedrongen. De ammoniakemissies moeten dusdanig laag zijn dat een optimale afvalwaterbehandeling kan worden bereikt. Een belangrijke randvoorwaarde voor deze doelstellingen is dat de slibverwerkingskosten voor aandeelhouders ten opzichte van 2009 met circa 20 procent zullen dalen.

KLAAR VOOR ONTWIKKELINGEN RWZI'S

In de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI) van de toekomst gaat het om meer dan waterzuivering alleen. Het in 2010 door de STOWA gepresenteerde rapport 'Op weg naar RWZI 2030' laat zien dat een beweging van de RWZI's in de richting van een nutriënten-, energie- en waterfabriek (NEWaterfabriek) het meest voor de hand ligt. Een aantal factoren heeft daarbij prioriteit: de kwaliteit van het gezuiverde water (effluent), energieneutraal opereren, het terugwinnen van nutriënten en het kosten-niveau. Waterschappen bekijken in de toekomst per zuiveringsinstallatie welke prioriteit(en) het meest aantrekkelijk en haalbaar is (zijn). Op basis daarvan transformeren RWZI's zich op termijn tot NEWaterfabrieken. SNB wil als ketenpartner een belangrijke rol spelen binnen deze ontwikkelingen.

